

Henk van woerden en Abdelkader Benali

De wereld een dorp

Emigratie en immigratie. Schrijvers die zich in het buitenland vestigden en zij die juist in Nederland kwamen wonen, brachten een rijke oogst aan boeken. Heimwee is daarin een van de belangrijkste thema's.

Ontworteling, het heen en weer bewegen tussen culturen, klimaten en talen. De misverstanden, het geweld en het brute Racisme die er soms uit volgen, het zijn belangrijke thema's geworden in een snel globaliserende wereld. De Nederlandse literatuur is daarin niet anders dan bijvoorbeeld de Engelse, Zuid-Amerikaanse of Indiase literatuur. De Nederlandse schrijver Henk van Woerden bracht een deel van zijn jeugd in Zuid-Afrika door.

Wie aan de Zuidpunt van Afrika achterblijft, is veroordeeld tot een bestaan in een uithoek. Een onbetekenende niche in de geschiedenis waarop een niet te verklaren manier de lucht van de 18de en de 19de eeuw is blijven hangen. Een wonderlijke kromming in de tijd.

En zo is er een wereldliteratuur ontstaan van zo op het oog vrolijk rondreizende mensen die vroeg of laat worden geconfronteerd met de rauwe kanten van de verschillende systemen en tradities waar ze soms ongewild deel van uitmaken. Zoals de Apartheid in Zuid-Afrika. In (...) van Henk van Woerden kunnen de blanke Nederlandse immigranten er niet aan wennen. Maar ongemerkt worden ze toch opgenomen in het land. En wie wortelt in twee landen heeft altijd heimwee. In (...) vertrekt de hoofdpersoon na jaren weer naar Nederland met intense weemoed.

Zelfs na de Zuidelijke voorsteden zal ik terug verlangen, naar de overstelpende middelmatigheid, de vredige straten, de grassproeiers, de lacherige bedienden die een Shilling meer krijgen dan bij de burens. De tweede- en derdehandsheid van de dingen, de braafheid en de huichelarij.

In deze Nederlandse literatuur van (...) verscheen vanaf 1990 een rijke oogst aan boeken, geschreven door niet-Westerse immigranten of door kinderen van niet-Westerse immigranten. (...) (...) (...) werd het talent snel onderkend. Schrijvers met voorouders in het Middellandse Zeegebied die een siddering door de Nederlandse taal lieten gaan en niets onbesproken lieten. Ook niet dat hun ouders naar Europa waren gekomen om domweg een beter leven te krijgen.

Wat doe je met een sleutel?

Met sleutel, ik doe mijn kamer sluiten.

Nee, niet sluiten, met een sleutel.., met een sleutel doe je de kamer...

Op slot.

Hij had toch een broer daar? Iemand die hem aan geld kon helpen, aan werk, aan een oversteek naar Europa en wat voor Europa? Niet dat Spanje waar die Franco honden op je spuugden, niet Frankrijk, niet Duitsland, maar het allerbeste van de hele wereld: Ollanda. Dus hij was een stommeling als hij het zou laten.

Het zogenaamde multiculturele drama was door deze schrijvers allang in geuren en kleuren uit de doeken gedaan. Voor het door politici werd ontdekt om verkiezingsmunten uit te slaan.

Hij bleef 1 jaar, 2 jaar, 10 jaar en uiteindelijk zat hij al 30 jaar bij elke vleesmaaltijd te verkondigen dat dit jaar het laatste zou zijn. "Ik ga terug, voor goed, weg uit dit land van geloof en rotte bananen".